

LOCOV
Verkeer en Waterstaat

19 JAN. 2009

LOCOV - 2-09/17

NS Reizigers

Directie

Hoofdgebouw IV
Laan van Puntenburg 100
Postbus 2025
3500 HA Utrecht
Nederland
www.ns.nl

Aan de vertegenwoordigers van
Consumentenorganisaties in het LOCOV

Datum 16 januari 2009

Ons kenmerk CC/PA/LO-467

Onderwerp Adviesaanvraag dienstregeling 2010

Telefoon 030 – 235 9329

Telefax 030 – 235 6193

E-mail laurens.ohlenroth@ns.nl

Geachte dames en heren,

Met veel genoegen bied ik u de voorstellen ter verbetering van de dienstregeling aan, die NS Reizigers (hierna "NS") wil invoeren per 13 december 2009.

Het aantal reizigers dat per trein reist, is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Na hoge groeipercentages op het Hoofdrailnet in 2005, 2006 en 2007 stevenen we in 2008 weer af op een groei van naar verwachting ruim 3,5%. Ook voor 2009 voorziet NS groei. De groeiverwachting voor 2009 en daarna wordt overigens wel snel onzekerder omdat deze samenhangt met de recent ingezette economische teruggang. De afgelopen jaren manifesteerde de groei zich vooral in de Randstad, in 2008 zit de hoogste groei vooral op de belangrijke Intercityverbindingen. Het succes van de doorgevoerde wijzigingen in het huidige dienstregelingontwerp vraagt om een vervolg in 2010, want NS wil blijvend meer klanten aan zich binden.

De voorgenomen wijzigingen per dienstregeling 2010 zijn gericht op het verbeteren van het vervoersaanbod, zodat nog meer klanten voor de trein kiezen. Een aantal voorstellen is in samenwerking met het ministerie van Verkeer & Waterstaat (V&W) ontwikkeld in het kader van het actieplan 'Groeï op het Spoor'. Onderdeel van het actieplan is om door middel van startsubsidies extra reismogelijkheden aan te bieden.

In de adviesaanvraag over dienstregeling 2007 (CC/PA/KK-333, d.d.13 januari 2006) is de fasering van Ontwerp 2007 inzichtelijk gemaakt door het eindbeeld, te weten dienstregeling 2009, op te nemen. Door vertraging van de indienststelling van de HSL-Zuid is het eindbeeld nu voorzien in (de loop van) 2010 en om die reden ook in deze adviesaanvraag opgenomen.

1. Voorgestelde wijzigingen per dienstregeling 2010

In bijlage 1 zijn alle voorziene wijzigingen die relevant zijn voor dienstregeling 2010 opgenomen. Deels betreft het 'nieuwe' wijzigingen, deels zijn de beschreven wijzigingen al onderdeel geweest van de adviesaanvraag Ontwerp 2007 of dienstregeling 2008. Alleen over de nieuwe wijzigingen vraagt NS nu uw advies.

Dit betreft de volgende voorgenomen besluiten:

1. Frequentieverhoging Lelystad - Amsterdam Zuid - Schiphol (zie bijlage 1, hoofdstuk 3.1), onder voorbehoud van verstrekking startsubsidie door V&W;
2. Frequentieverhoging Groningen - Zwolle (zie bijlage 1, hoofdstuk 3.2) op werkdagen, onder voorbehoud van verstrekking startsubsidie door V&W;
3. Versnelling Intercity's van Leiden naar Utrecht (zie bijlage 1, hoofdstuk 4.1)
4. Aanpassing dienstregeling om de robuustheid te verbeteren en daarmee de reizigerspunctualiteit van en naar het knooppunt Amersfoort (zie bijlage 1, hoofdstuk 4.2)
5. Aanpassing dienstregeling om de robuustheid te verbeteren en daarmee de reizigerspunctualiteit van en naar het knooppunt Amsterdam (zie bijlage 1, hoofdstuk 4.3)
6. Het bedienen van de nieuwe stations Sassenheim, Maarheeze en Amsterdam Science Park (zie bijlage 1, hoofdstuk 5)
7. Wijzigingen die samenhangen met de introductie van de HSL-Zuid (zie bijlage 1, hoofdstuk 6).

2. Actieplan 'Groei op het Spoor'

NS zet in op het aantrekken van meer klanten. Ook het kabinet heeft deze ambitie omarmd en heeft zich als ambitie gesteld om jaarlijks 5% groei te realiseren. De plannen hiervoor zijn uitgewerkt in het Actieplan 'Groei op het Spoor' van november 2007. Eén van de maatregelen om deze ambitie invulling te geven is het aanbieden van extra reismogelijkheden per trein.

Voor dienstregeling 2009 hebben V&W en NS reeds afspraken gemaakt om op de trajecten Eindhoven - Deurne en Amsterdam - Lelystad extra treindiensten te realiseren.

Voor 2010 zet NS in op een frequentieverhoging op Lelystad - Schiphol en Groningen - Zwolle (op werkdagen). Onder voorbehoud van daadwerkelijke verstrekking van de startsubsidie door V&W, kan NS deze treindiensten al in 2010 aanbieden. Zonder startsubsidie zou dat pas in dienstregeling 2013 bedrijfseconomisch verantwoord zijn.

3. Verbeteringen in de dienstregeling: reistijd

Mogelijkheden door ingebruikname Betuweroute

In 2009 en 2010 zullen naar verwachting steeds meer goederentreinen de Betuweroute gaan gebruiken. In dat geval zullen op een aantal andere trajecten minder goederentreinen rijden, zodat reizigerstreinen een sneller dienstregelingspad kunnen benutten. Dit geldt in 2009 al deels voor de Intercity van Leiden naar Utrecht in de spits. De reistijd van Leiden naar Utrecht zal daardoor met drie minuten afnemen. De verwachting is dat dit per dienstregeling 2010 voor alle IC-treinen van Leiden naar Utrecht mogelijk wordt.

Snelle Intercity Lelystad - Schiphol en Groningen - Zwolle - Den Haag

Voor de reeds genoemde voorstellen is het tezamen met de frequentieverhoging en het versnellen van de stoppende Intercity op Groningen - Zwolle naar een 'echte' Intercity (op werkdagen) ook mogelijk gebleken de Intercity Lelystad - Schiphol ten opzichte van de huidige 'spitstoevoeger' met circa tien minuten te versnellen, en de Intercity Groningen - Den Haag met vier minuten te versnellen.

4. Structuurwijziging Oude Lijn

Op het moment dat NS Hispeed de volledige treindienst op de HSL-Zuid exploiteert, is het niet meer mogelijk om de huidige binnenlandse NS-dienstregeling op de Oude Lijn te handhaven: de capaciteit van de zogenoemde samenloopbaanvakken is ontoereikend om beide dienstregelingen te verwerken. NS Reizigers heeft om die reden gezocht naar een dienstregelingontwerp voor de Oude Lijn, dat in combinatie met de dienstregeling van NS Hispeed leidt tot de grootste reizigersgroei.

5. Welke wijzigingen zijn (nog) niet maakbaar gebleken?

In de afgelopen maanden hebben NS, ProRail en de goederenvervoerders onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om op het traject Amsterdam - Eindhoven per uur zes Intercity's en zes Sprinters te laten rijden per dienstregeling 2010. De betrokken partijen kozen voor dit traject, omdat op dit traject het aantal reizigers per trein spectaculair groeit (ruim 10% groei in het eerste halfjaar van 2008) en omdat NS verwacht dat in de komende jaren extra vervoersaanbod nodig is om aan de vraag te voldoen. De dienstregeling die de partijen hebben onderzocht op maakbaarheid bestaat uit:

- In de spits elke tien minuten een Intercity tussen Eindhoven en Amsterdam v.v.
- In de spits elke tien minuten een Sprinter tussen Geldermalsen – Utrecht v.v.

Deze frequenties blijken in combinatie met de goederentreinen op dit traject niet maakbaar op de beschikbare infrastructuur. Inmiddels doen de betrokken vervoerders een vervolgonderzoek naar implementatie per dienstregeling 2011.

6. Extra treinen op trajecten Eindhoven - Amsterdam

Omdat elke tien minuten een Intercity in 2010 nog niet mogelijk blijkt en omdat de groei (vooralsnog) doorzet, verwacht NS dat het niet altijd mogelijk zal zijn de verwachte reizigersstromen af te wikkelen met de patroonmatige voorziene treinen in de wel maakbare dienstregelingstructuur. Voor zover het niet mogelijk is de capaciteit in die treinen uit te breiden ("hogere" of "langere" treinen), wil NS op de betreffende routes extra treinen aanbieden. Uit efficiencyoverwegingen zullen deze extra treinen alleen rijden op de dagen waarop de vervoervraag hiertoe aanleiding geeft. Deze extra treinen zullen geen deel uitmaken van de dienstregelingstructuur en NS zal deze dan ook niet opnemen in het (gedrukte) Spoorboekje. Wel zal NS deze treinen tijdig opnemen in de digitale reisinformatie en op het vertrekstation bekend maken, zodat deze treinen voldoende reizigers overnemen van de "reguliere" trein, waarmee het capaciteitsprobleem zich hopelijk oplost.

Een theoretisch voorbeeld (definitieve analyse gaat de komende tijd plaatsvinden): Op basis van de verwachte vervoervraag en de hiervoor benodigde materieelcapaciteit gaat NS één Intercity extra rijden per uur op de relatie Den Bosch - Utrecht in de periode september-december 2010.

Graag hoor ik uw mening over de manier waarop NS deze extra vervoercapaciteit wil aanbieden.

7. Uitvoering dienstregeling 2009 + vakantiedienstregeling 2010

Voorbehoud voorgenomen wijzigingen dienstregeling 2010

De uitwerking van dienstregelingontwerp 2010 waarop deze adviesaanvraag is gebaseerd, is gereed gekomen voorafgaand aan de start van dienstregeling 2009. NS zal de eerste weken/maanden van 2009 de praktijk van de dienstuitvoering intensief monitoren. Uit deze analyse kunnen een aantal acties volgen:

- Een aantal onderdelen van de ontworpen dienstregeling 2009 moeten beter of anders worden uitgewerkt, om een robuust, klantattractief treinproduct te kunnen bieden. Deze wijzigingen worden indien nodig in dienstregelingontwerp 2010 opgenomen, en in urgente gevallen wellicht zo snel mogelijk in 2009 doorgevoerd. Onder andere de kwaliteit van de uitvoering van de treindienst op en rondom de stations Schiphol en 's-Hertogenbosch wordt de eerste maanden van 2009 gemonitord.
- Het is voor de kwaliteit voor de klanten wenselijk om aanpassingen die wij per dienstregeling 2010 willen doorvoeren, al tussentijds in te voeren in de lopende dienstregeling 2009. Zowel 'Robuust Amersfoort' als 'Robuust Amsterdam' kunnen al tussentijds in 2009 leiden tot voor de klant aantrekkelijke voordelen.
- De uitvoerbaarheid (met name robuustheid/punctualiteit) van dienstregeling 2009 leidt tot een heroverweging van de uitbreidingsvoorstellen voor dienstregeling 2010.

In het geval dat NS het voornemen heeft om op basis van de analyses de dienstregeling aan te passen, dan vraagt NS u uiteraard om advies. Uiteraard zullen wij dit voor zo ver dan bekend ook met u overleggen in een extra themaoverleg over dienstregeling 2010, dat gepland staat op 20 januari 2009.

Vakantiedienstregeling

Op dit moment kan NS u nog geen advies vragen over de vakantiedienstregeling 2010. Dat zal NS op een later moment doen.

8. Nieuwe Sleutelprojecten

Zoals bekend werken ook in 2010 NS en ProRail samen met de Rijksoverheid en lokale overheden aan het realiseren van een aantal nieuwe Sleutelprojecten (NSP). Het verbouwen/renoveren van deze grote stations heeft ook gevolgen voor de beschikbare perron- en transfercapaciteit. Hierdoor is er overlast voor klanten, en is er ook minder capaciteit voor treinen op deze knooppunten. Dit kan consequenties hebben voor de robuustheid van de uitvoering van de treindienst maar ook voor de kwaliteit van de transferfunctie van deze stations. NS zal samen met ProRail haar uiterste best doen de overlast van deze grootschalige bouwwerkzaamheden zo veel mogelijk te beperken.

9. Zwolle - Leeuwarden

Zoals NS in het laatste themaoverleg heeft gemeld, hebben vertegenwoordigers van NS en de secretaris ROCOV van Friesland vanaf augustus 2008 met elkaar gesproken over de dienstregeling tussen Zwolle en Leeuwarden.

Hoewel de ambities ver uit elkaar liggen, is er wel een gerichte dialoog over de verschillende dienstregelingvarianten. ROVER en NS zetten het gesprek voort samen met ProRail en de betrokken provincies, die op basis van de motiekoopman zoeken naar maakbare en betaalbare verbeteringen.

10. Mogelijke afname vervoervraag door economische recessie

Het vervoer per trein is mede afhankelijk van de economische groei in Nederland. Op dit moment is het onduidelijk welk effect de verwachte achterblijvende economische groei zal hebben op het vervoer per trein. Mochten de economische ontwikkelingen leiden tot het uitzicht op onvoldoende extra klanten, dan behoudt NS zich het recht voor om de voorgestelde uitbreidingen van het treinproduct niet door te voeren per dienstregeling 2010. Uiteraard zal NS u hierover informeren.

11. Voorbehoud vanwege beschikbaarheid infrastructuur

In april 2009 zal NS de capaciteitsaanvraag voor dienstregeling 2010 indienen bij ProRail. Uiteraard zijn alle voorstellen in de adviesaanvraag onder voorbehoud van daadwerkelijke toewijzing van de aangevraagde capaciteit door ProRail aan NS.

Bijlage

Bij deze brief ontvangt u als bijlage het document "Basisuurpatronen dienstregeling 2010 en daguitwerkingen 2010". Als u prijs stelt op de ontvangst van alle basisuurpatronen en basisspooropstellingen per station en per baanvak van zowel de spits- als de daluren, dan zal ik u die toesturen.

Graag ontvang ik uiterlijk vrijdag 27 februari 2009 uw advies.

Met vriendelijke groet,

b/a

Jacques Huberts
Directievoorzitter

C.W. Smulders

bijlage: 1